

Az ESG vállalkozásfejlesztési szemmel

LENKEY PÉTER

szakmai tanácsadó – ESG Csoport
Magyar Gazdaságfejlesztési Ügynökség

PMKIK ESG KONFERENCIA

Törökbálint, 2024. november 28.

ESG szemlélet

Az múlt század közepe óta fejlődik a fenntarthatóság koncepciója a gazdaság és a vállalatok működése kapcsán (Word Bank, SDG, EU taxonómia)

Az **ESG szemlélet** lényege, hogy a vállalatok nemcsak jogszabályi kötelezettségeiknek tesznek eleget, hanem a fenntarthatóságot **stratégiai versenyelőnyként** használják, miközben **környezeti, társadalmi és irányítási** szempontokat is figyelembe vesznek a hosszú távú fejlődésük érdekében.

Az ESG keretrendszer segítségével a befektetők és a fogyasztók is pontosabb képet kaphatnak a vállalatokról

Az ESG a vállalati működés nem pénzügyi hatásainak széles spektrumát lefedő szempontrendszer, amely fenntarthatósági fókuszról vizsgálja a vállalkozások környezeti (Environmental), társadalmi (Social) és irányítási (Governance) hatásait.

E

Environmental (Környezeti)

Kiemelt területek:

Klíímaváltozás és károsanyag-kibocsátás

Biodiverzitás

Energiahatékonyság

Hulladékgazdálkodás

S

Social (Társadalmi)

Kiemelt területek:

Vevői elégedettség

Adatvédelem

Emberi jogok

Munkaügyi normák

G

Governance (Vállalatirányítási)

Kiemelt területek:

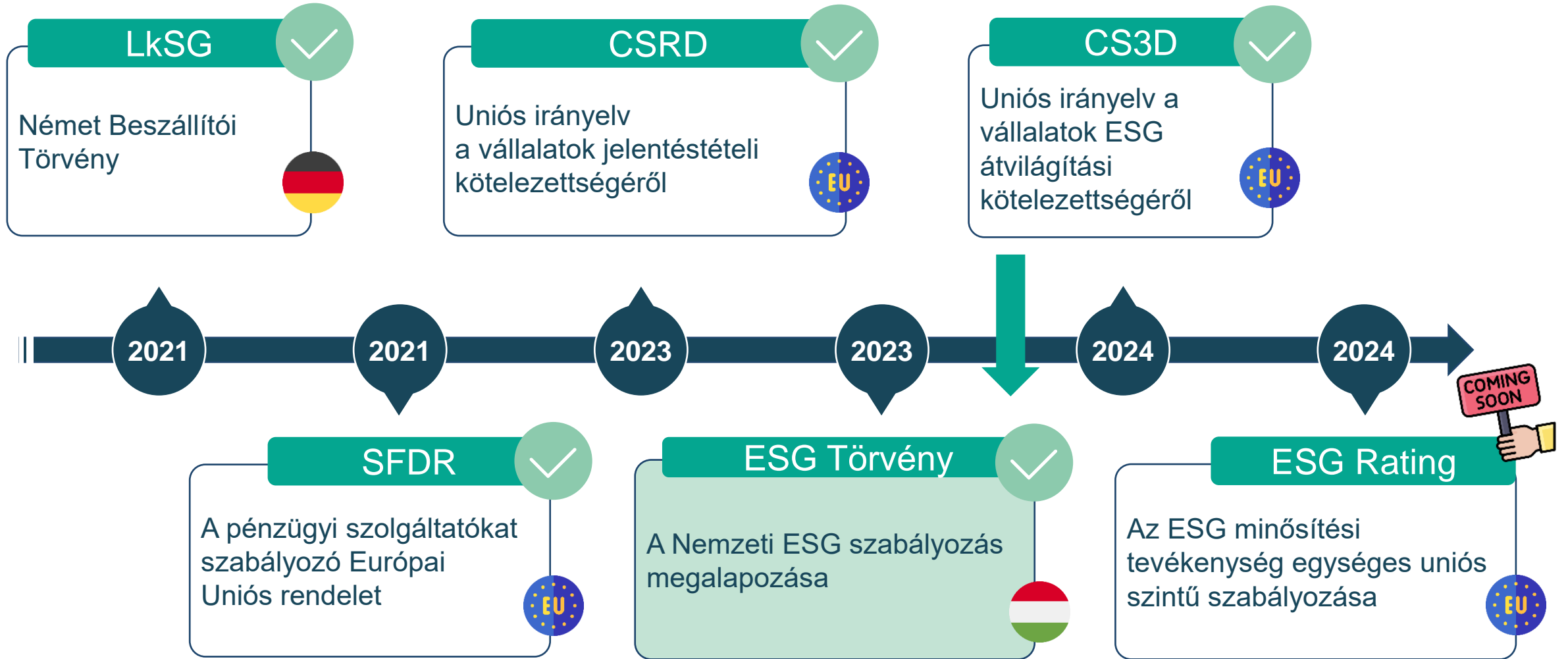
Kockázatkezelési folyamatok

Vesztegetés és korrupció megelőzése

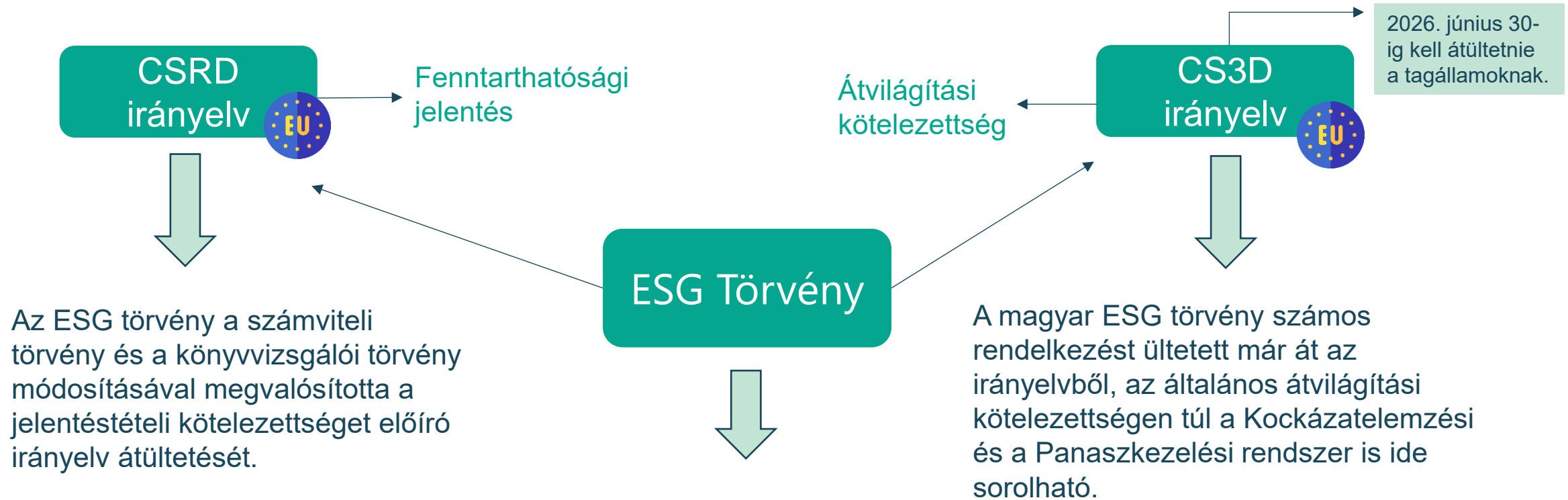
Vezetői kompenzáció

Bejelentő rendszerek

A magyar ESG szabályozás az ESG-t érintő német előírásokra és EU-s ESG követelményekre is alapoz

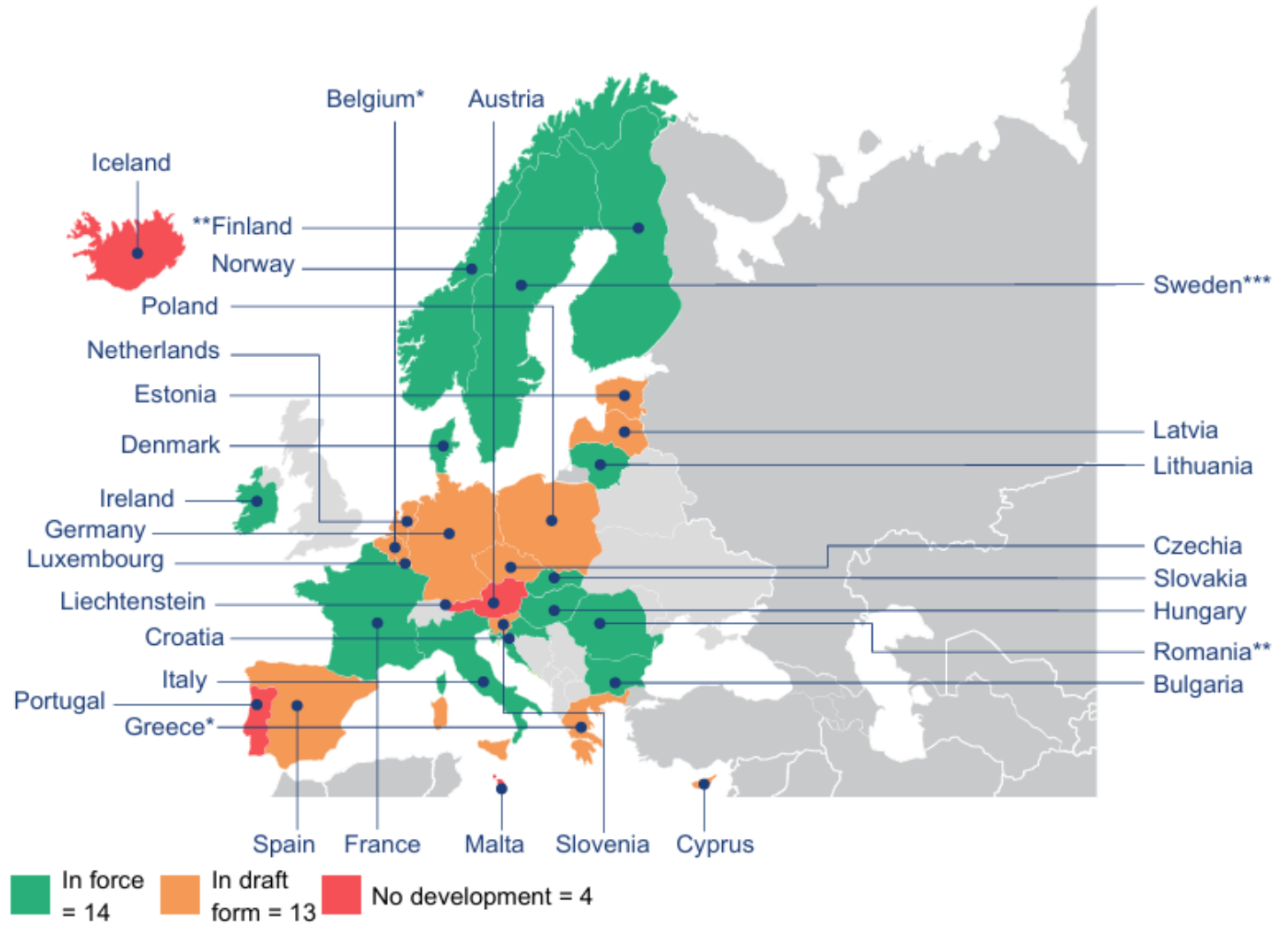

A magyar ESG törvény és az uniós irányelvek kapcsolódási pontjai

A magyar Kormány felismerte, hogy az egyes országok ESG- szabályozásában **versenyképességi tényező lesz a gyorsaság**, ezért már **2023. év végén megalkotta az ESG törvényt** (2023. évi CVIII. törvény). Az ESG törvény megjelenésével a magyar vállalkozások számára **uniós szinten az elsők között vált egyértelművé, hogy milyen szabályoknak és feltételeknek kell megfelelniük**, ezáltal versenyelőnyhöz jutottak az információk és a felkészülés terén.

A CSRD átültetése az EU tagországok jogrendjébe

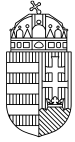
* draft not currently publicly available

** although both Finland and Romania have transposed the CSRD into national law, the European Commission has deemed them out of compliance. The reasons for this are currently unclear.

*** Sweden received an infringement notice in July 2024 as the extension of the implementation deadline by 6 months is deemed incompliant by the European Commission.

A magyar ESG keretrendszer szereplői – szabályozási oldal

A magyar ESG szabályozásban kialakított rendszerben részt vevő szervezetek:

NEMZETGAZDASÁGI
MINISZTERIUM

 SZTFH

 Magyar
Gazdaságfejlesztési
Ügynökség

- **Nemzetgazdasági Minisztérium (NGM) – a hazai ESG szabályozás szakmai irányítója:** a szabályozás előkészítése, szakmai irányítási, összehangolási és koordinációs feladatok, a vállalkozások szemléletformálását, felkészítését, fejlesztését célzó támogatási programok felügyelete;
- **Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatósága (SZTFH) – hatósági feladatok ellátása:** akkreditáció, közhiteles nyilvántartások vezetése, beszámolók vizsgálata közigazgatási eljárás keretében, ellenőrzés, szankcionálás;
- **Magyar Gazdaságfejlesztési Ügynökség (MGFÜ) – hatósági feladatok és vállalkozások támogatása:** a kis- és középvállalkozások ESG fenntarthatósági felkészítését és fejlesztését segítő támogatási programok, ESG szemléletformáló és ESG tanácsadási szolgáltatások, ESG tanácsadói képzés szervezés. Akkreditálja a Magyarországon ESG tanácsadókat oktató intézményeket.
- **Magyar Nemzeti Bank (MNB) -** A CSRD előírásai értelmében az MNB feladata, hogy a pénzügyi szektort, biztosítókat, nyugdíjpénztárakat és egyéb pénzügyi szolgáltatókat irányadó jelentési és fenntarthatósági szabványok követésére ösztönözze és felügyelje, valamint útmutatásokat nyújtson az ESG-kritériumokkal összhangban.

Nemzeti ESG Tanács

A Nemzeti ESG Tanács azzal a céllal jött létre, hogy az uniós kötelezettségeknek történő megfelelés során a **lehető legönállóbb, a nemzeti sajátosságokra leginkább reflektáló rendszert alakítsa ki a magyar vállalkozások számára.**

A Tanács tagjai

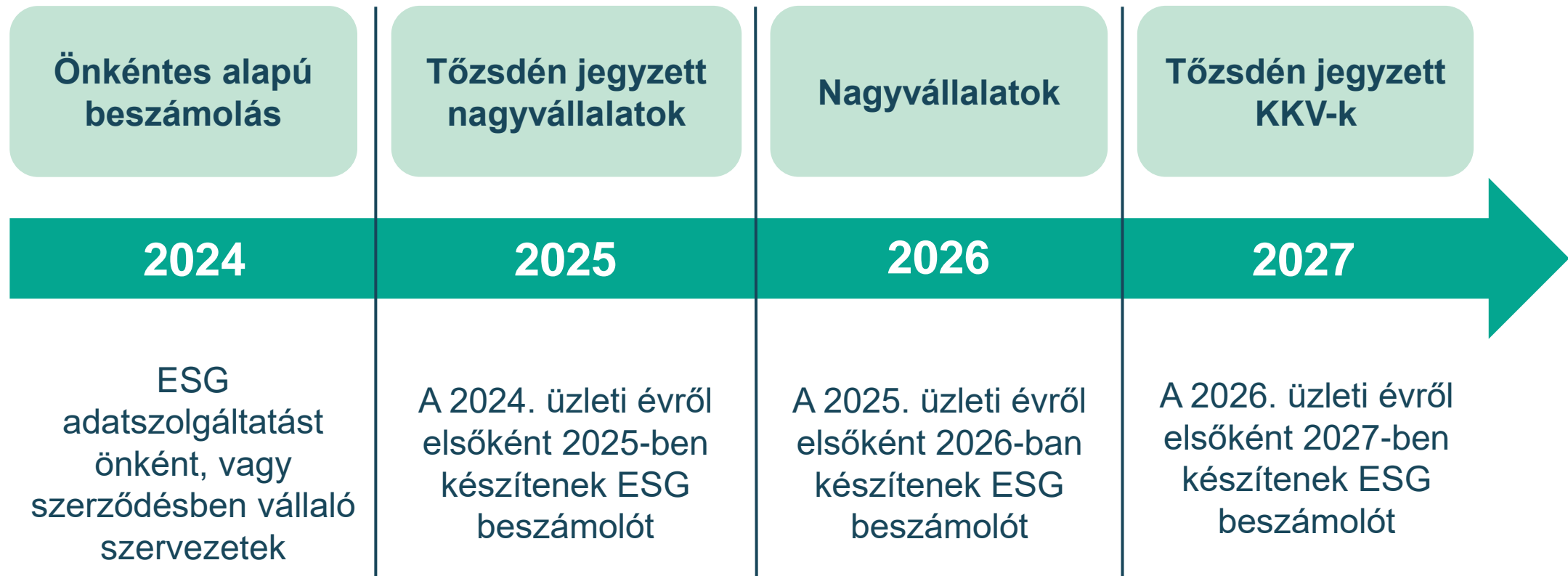
Elnöke: nemzetgazdasági miniszter

- Miniszterelnökség
- Miniszterelnöki Kabinetiroda
- Energiaügyi Minisztérium
- Kulturális és Innovációs Minisztérium
- Szabályozott Tevékenységek Felügyeleti Hatóság
- Magyar Kereskedelmi és Iparkamara
- Vállalkozók és Munkáltatók Országos Szövetsége
- Magyar Gazdaságfejlesztési Ügynökség¹

A Tanács feladatai

- ✓ **Részvétel az ESG beszámoló minimumkövetelményeinek meghatározásában:**
A Tanács állásfoglalást ad azokra a követelményekre, amelyek alapján a vállalatoknak jelentést kell tenniük ESG teljesítményükről.
- ✓ **Tudatosság növelése:**
Az ESG tudatosság növelésével elérni kívánt intézkedések célja a vállalkozások ESG-vel kapcsolatos tudásának bővítése és hogy fejlessze adatszolgáltatási képességeiket.
- ✓ **Versenyképesség biztosítása:**
Segít a magyar vállalatoknak abban, hogy versenyképesek maradjanak az EU belső piacán.

Az ESG törvény szerinti beszámolási kötelezettség lépcsőzetesen kerül bevezetésre

A vállalkozások kötelezettségei az ESG törvény alapján

Az ESG-törvény a hatálya alá tartozó vállalkozásoknak a saját ellátási láncukban - a saját üzletkört, a közvetlen és közvetett beszállítók tevékenységét is ideértve – ESG szempontú átvilágítási kötelezettségeknek kell eleget tenniük.

A fenntarthatósági célú átvilágítás körében a vállalkozások feladata:

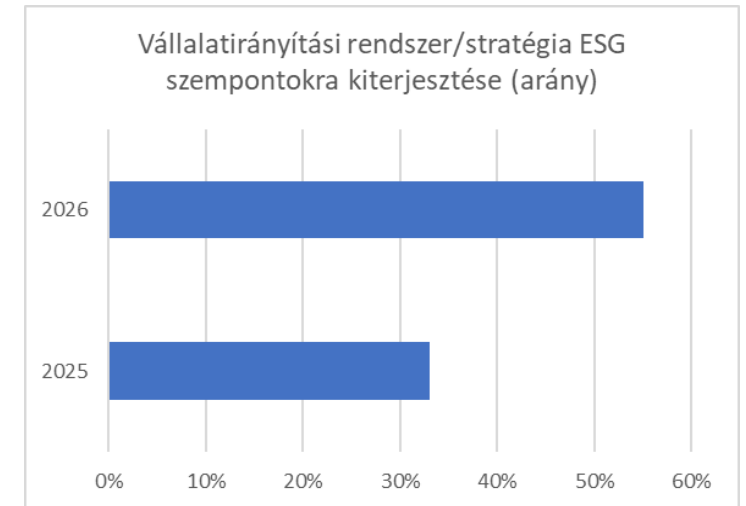
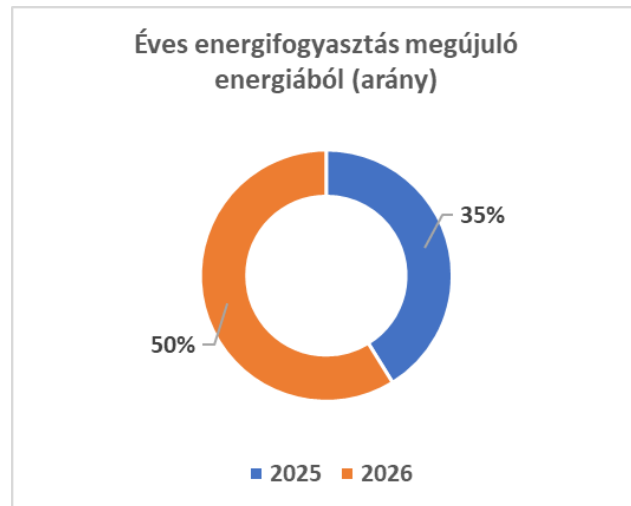
- **kockázatkezelési rendszer** létrehozása - ESG kockázatok azonosítása és minimalizálása érdekében;
- **belső felelősségvállalási stratégia és rendszer** kialakítása;
- **rendszeres kockázatelemzések** elvégzése - a vállalkozás azonosítja és elemzi a működéséhez kapcsolódó releváns ESG adatait;
- **megelőzési intézkedések** - kockázat/káros hatás azonosítása esetén;
- **korrekciós intézkedések** – kockázat/káros hatás megszüntetése érdekében;
- **ESG adatszolgáltatási kötelezettségek** teljesítése - évente **ESG beszámoló** elkészítése az előző üzleti év fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségeinek teljesítéséről;
- **a közvetlen szállítók nyilatkoztatása** a felmerülő kockázatokról;
- **panaszkezelési rendszer** kialakítása.

ESG beszámoló

A fenntarthatósági kérdésekben közzétett információk összességét jelenti, a vállalkozás politikájával, intézkedéseivel, mérőszámaival vagy céljaival összefüggésben. Bemutatja a fenntarthatósági és társadalmi kérdések kapcsán a vállalkozások teljesítményét.

Egy kkv potenciális ESG életútja 2024-2027

Miért van egyre nagyobb szerepe az ESG-nek?

Befektetői elvárások

Az ESG szempontok hangsúlyos figyelembe vétele a befektetési döntésekben.

Fogyasztói preferenciák

Megnövekedett kereslet az ESG-ben élen járó vállalatok termékei és szolgáltatásai iránt.

Szabályozási környezet

Az ESG-megfelelés segít a vállalatoknak elkerülni a jogi kockázatokat és a bírságokat.

Versenyelőny

Az ESG vállalati stratégiába integrálásával a vállalatok javíthatják hírnevüket és növelhetik innovációs képességüket.

Kockázatkezelés

Az ESG szempontok figyelembe vétele segíti a környezeti kockázatok hatásainak kezelését és hozzájárul a társadalmi felelősségvállalás és az átlátható vállalatirányítás kialakításához is.

Kérdőívek

Célja: a közös, EU-s fenntarthatósági célok eléréséhez, egységes, átlátható módszertan alkalmazása

ESG kérdőív

A vállalkozások fenntarthatósági célú átvilágítási kötelezettségei teljesítésének részletszabályairól szóló 13/2024. (VIII. 15.) SZTFH rendelet 1. számú mellékletét képezi a kérdőív. Meghatározza azokat a részletszabályokat, amelyek lehetővé teszik a **vállalkozások fenntarthatósági szempontok szerinti objektív összehasonlítását** és felelősségvállalásuk nyomon követését.

MNB ajánlás

A **hitelintézeteknek, pénzügyi vállalkozásoknak egységes szövegű és szempontú minimum kérdéssort** kell kitölteniük az új hitelt felvenni kívánó vállalatokkal (vagy közhiteles adatforrásból beszerezhetik a kérdéssor által elvárt információkat)

Beszállítói kérdőív

A **közvetlen szállítók átvilágításához** az SZTFH rendelet 4. § (10). Bekezdése nyújt segítséget úgy, hogy tételesen felsorolja azon megválaszolendő kérdéseket, amelyek a szállítók méretéhez és földrajzi elhelyezkedéséhez igazodnak.

ESG és versenyképesség

Forrásbevonás

Jobb hozzáférés a tőkéhez és a hitelekhez, pályázati lehetőségekhez.

Kiemelkedés a tömegből

Az elkötelezettség demonstrálása vonzóbbá teszi a vállalkozást a fogyasztók, az ügyfelek és a tehetséges álláskeresők számára is. A tanúsított ESG beszámoló segít a márka és hírnév megőrzésében és javításában.

Beszállítónak válás

Nélkülözhetetlenné válik a beszállítói pozíció megszerzésében vagy megőrzésében

Kockázat minimalizálás

Éghajlatváltozáshoz kapcsolódó kockázatok sorsdöntők lehetnek a vállalkozás fejlődését tekintve

Hatékonyabbá válás

Energiahatékonyabbá válás, hulladék csökkentés, körforgásos üzleti modellek

Lojális alkalmazottak

Elégedett, elkötelezett, hatékony és kezdeményezőkéssé alkalmazottak

Új termékek és piacok

Környezettudatos és társadalmilag felelős megoldások – társadalmi érték teremtés

A Magyar Gazdaságfejlesztési Ügynökség tevékenysége

Kormányzati háttérintézményként vállalkozásfejlesztési szolgáltatásokat nyújt a hazai vállalkozásoknak

TUDÁSÁTADÓ PROJEKTEK

TÁMOGATÁSOK NYÚJTÁSA

TÁJÉKOZTATÁS,
KOMMUNIKÁCIÓ

NEMZETKÖZI
EGYÜTTMŰKÖDÉSEK

HAZAI
ÉS EURÓPAI UNIÓS
VÁLLALKOZÁS-
FEJLESZTÉSI
PROJEKTEK
LEBONYOLÍTÁSA

A MAGYAR
MIKRO-, KIS- ÉS
KÖZÉPVÁLLALKOZÁSOK
MEGERŐSÍTÉSÉNEK
STRATÉGIÁJA

2019-2030

Első felülvizsgálat

Budapest, 2023. december

Unió finanszírozású programok, programelemek

Általános kkv-fejlesztés

- Modern Mintaüzem Program
- Szakértői pool
- Evolúció Program (Generációváltás Program; Második esély Program; E-learning program)
- VALI.HU – Vállalkozói Információs Portál

Energiahatékonysági fejlesztések

- Tanácsadási voucher szolgáltatás

ESG

- Szemléletformálás
- ESG Kompetencia Központ
- Átvilágítás, tanácsadási szolgáltatások biztosítása

Beszállítófejlesztés és Exportorientált kkv-k fejlesztése

- Szolgáltatás típusa: tanácsadás
- Egyműveletes kombinált MFB termék

ESG Kompetencia Központ

A kkv-knak több és releváns információra van szüksége az ESG jelentőségének felismeréséhez!

Szemléletformáló kampányok szervezése (általános)

- ESG és versenyképesség kapcsolata
- ESG-ben rejlő üzleti potenciál bemutatása
- ESG (szektorspecifikus) ajánlások és jó gyakorlatok terítése

ESG tematizálása (kkv fókusz)

- Tartalmi együttműködés
- Tréningek
- Workshopok segítségével

Oktatási piac koordinációja

- Hatósági feladatok
- Tartalmi együttműködés
- Elérés bővítése

Tanácsadás

ESG szabályozás

Akkreditált ESG Tanácsadó képzés

CÉL: Megbízható- képzett ESG tanácsadók biztosítása

KÉPZÉS SZERVEZÉSE

Az oktatási intézmény **az akkreditációját követően indíthat ESG tanácsadó képzést** (feltételeknek történő megfelelés pl: 2 akkreditált ESG tanácsadó). A képzést a nemzeti felsőoktatásról szóló 2011. évi CCIV. törvény szerinti **részismereti képzésként szervezi meg.**

KIK VEHETNEK RÉSZT A KÉPZÉSBEN?

Az ESG tanácsadó képzésben **alapképzésben (korábban főiskolai szintű képzésben) vagy osztatlan képzésben szerzett szakképzettséggel és oklevéllel rendelkezők** vehetnek részt.

KÉPZÉS IDŐTARTAMA

A képzést legalább kétszáz (200) órában biztosítja, amelyből legalább a fele jelenléti képzés és amelybe a szakmai gyakorlat időtartama nem számít bele.

GYAKORLAT

A képzés része **legalább egy egyhónapos**, a képzési időtartamba be nem számító **szakmai gyakorlat**, amely lezárásaként a képzésben **résztevő kitölti arra a vállalkozásra vagy ha tanácsadónál végez gyakorlatot, akkor a tanácsadó valamely ügyfelére vonatkozó ESG kérdőívet.**

KÉPZÉS DÍJA

A képzés díja legfeljebb a mindenkori bruttó minimálbér négyszerese lehet, amelyet az akkreditált ESG tanácsadókat oktató intézmény állapít meg és szed be saját bevételeként.

ESG TANÁCSADÓI AKKREDITÁCIÓ (SZTFH)

A sikeres vizsga nem jogosítja fel a képzésben résztvevőt az ESG tanácsadói hivatás ellátására. Amennyiben **akkreditált ESG tanácsadóként kíván működni, köteles magát az SZTFH-nál ekként akkreditáltatni** és csak ezek után működhet ESG tanácsadóként.

TOVÁBBKÉPZÉS SZERVEZÉSE

Az **ESG tananyag** folyamatos **naprakészen tartása** szükséges. ESG tanácsadó képző vállalja, hogy a továbbképzésben résztvevők részére **legalább ötven óra képzést és szakmai konferencia megszervezését** biztosítja.

Kizárólag az akkreditált intézmény jogosult ESG tanácsadói végzettség igazolására

Az akkreditációs eljárás folyamata - oktatási intézmény

ÉRVÉNYESSEG Az akkreditáció 3 évre szól.

MEGÚJÍTÁS Az akkreditációs tanúsítvány megújítható új eljárásban, ahol az esetleges új feltételeknek való megfelelést is igazolni kell.

DÍJMENTES Igazgatási szolgáltatási díjat/ illetéket az eljáráshoz nem kell fizetni.

Az ESG megfelelés támogatása érdekében a Kormány számos támogatási eszközt biztosít a magyar KKV-knak

1. A KKV-k technológiaváltásának segítése vissza nem térítendő támogatásokkal és támogatott hitelekkel.
2. **Elszámolhatóvá váltak** a minőség-, környezet- és egyéb irányítási, vezetési, hitelesítési rendszerek, **szabványok bevezetése és tanúsítványok megszerzése során felmerülő költségek.**
3. Fenntarthatósági **képzések megvalósításának támogatása**, fenntarthatósági **mentorálás biztosítása** az érdeklődő KKV-knak az MGFÜ-n és az MKIK-n keresztül.
4. A hazai KKV-k **minősített szakértőktől vehetnek igénybe tanácsadási szolgáltatásokat** fenntarthatósági témakörökben is az MGFÜ által működtetett VALI-n keresztül.
5. Az energaintenzív KKV-k **működési költség növekedésének kompenzálása és energiahatékonysági beruházásaik támogatása.**
6. A **Kormányzati KKV Stratégia** kiemelt célja a **KKV-k ESG megfelelésre felkészítése**, ennek érdekében kiemelt intézkedésként tartalmazza a KKV-k ESG tudatosságának növelését, és a fenntartható vállalati működést célzó megoldások bevezetésének ösztönzését.
7. Az **MGFÜ fókuszált programokkal segíti a KKV-szektor ESG tudatosságának növelését**, energiahatékonysági fejlesztések támogatását, és a KKV-k felkészítését az ESG fenntarthatósági célú átvilágítási, adatszolgáltatási kötelezettségek teljesítésére. Részt vesz továbbá energiahatékonysági fejlesztések megalapozását támogató tanácsadások társfinanszírozásában is.

Mintaüzemek ESG felmérése és tanácsadás

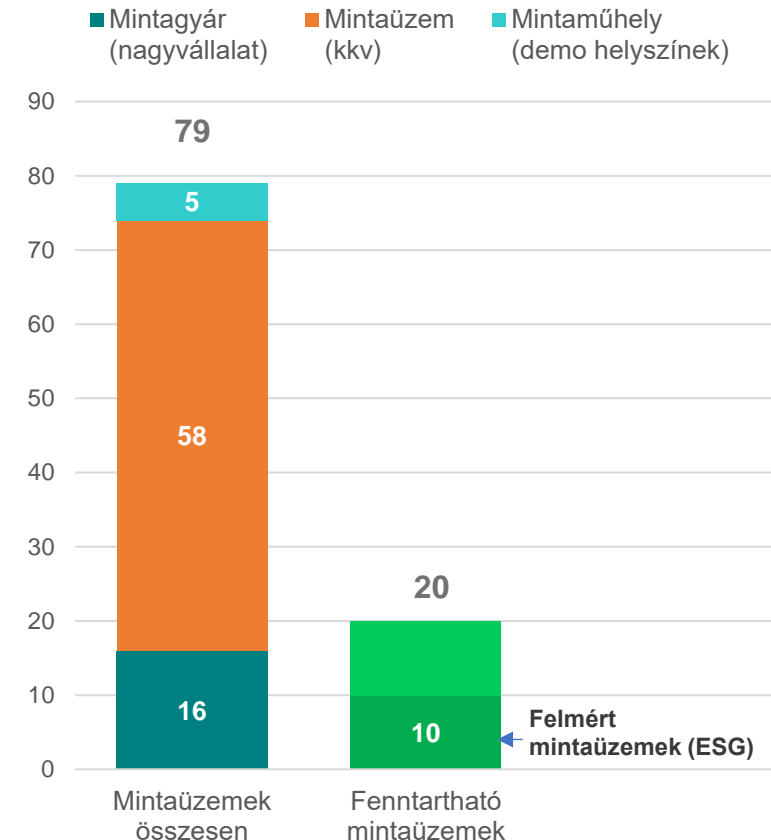
- **Személyes konzultációk** a Fenntartható Mintaüzemekkel, ismerkedés az új jogszabályi környezettel
- **Üzembejárás** és **ESG felmérés** (helyszíni)
- **Jó gyakorlatok** azonosítása - integrálásuk a szemléletformálási tevékenységbe
- **Igények** azonosítása az ESG Kompetencia Központ jövőbeli ügyfélbarát működése érdekében
- **Helyzetkép és javaslatok** visszamutatása az ügyfél felé:
 - ESG érettség és kitettség felmérése (önértékelés alapján)
 - Fókuszterületek és felkészültség a három pillér vonatkozásában
 - ESG kapacitások megismerése és javaslattétel (humán erőforrás)

Fenntartható mintaüzem tapasztalatok

- A fenntarthatósági intézkedések legtöbbször a **tulajdonosi vagy cégvezetői elköteleződés**ből vezethetők le, a számunkra legfontosabb értékek mentén.
- Ahol az anyavállalatnak van ESG stratégiája, ott ahhoz igazodik a hazai leányvállalat.
- A fenntarthatósági intézkedések mögött **ritkán van integrált stratégia**, jellemzőbbek az üzleti megfontolásból adódó megoldások (pl. épületenergetika).
- **Társadalmi felelősségvállalás fontos**: az esélyegyenlőség, a munkatársak megtartása, a családbarát környezet, a helyi közösségek támogatása fontos – **de sokszor nem intézményesített** formában történik.
- **Kockázatelemzés, stratégiaalkotás** jellemzően hiányzik és nincs egy **dedikált felelőse** az ESG-nek.
- **Szükség van segítségre** a valós helyzetkép felismeréséhez, a fejlesztési irányok azonosításához, a beszámoló készítéshez.

Modern mintaüzem program

Köszönöm a megtisztelő figyelmet!

 VALI.HU/ESG
[E-mail: ESG@mgfu.hu](mailto:ESG@mgfu.hu)

